

Dietzesma leiçon : **D' André Dexet, plus connu sous le nom de PANAZÔ**

Dominique Decomps (accent de Pompadour)

LO GRAND BIRAUIA SUR LA “PETA-SI-QUÒ-PÒT” DE SON NEBOT

Lo nebot dau grand Birauia es a la mòda, coma zo son tots los jòunes dau jorn d'auei : piaus longs, malinas petaçadas, “ticheurte” coma disen en francés, sabe ieu que de mai... Son pitit nom : Piere, mas Birauia l'apela Piaron.

Queu nebot a 'na motò. Quo es 'na japonesa, 'na “Peta-si-quò-pòt” ; mas per petar, quò peta !

Díumenc passat, Piaron venguet veire son oncle a Vira-Tranuja.

– Tonton, vòles-tu venir far un pitit torn en motò coma ieu ?

– E perqué pas ! faguet Birauia.

Quò fai que montet sur lo sièti de darreir e veiquí la Peta-si-quò-pòt partida sur la rota de Sent-Liunard.

Piaron fasiá virar la ponhada de la mecanica e vos garantisse que quò enançava sus quela rota.

Birauia ne vesia pas passar los aubres mai los quites poteus. Per petar, quò petava... Mas fasiá pas tant chaud que quò díumenc matin, los amics, e per bien vos dire, Birauia se gialava sus quela motò. Credet a son nebot :

– Dija, Piaron, 'nas pas tant redde ; mas dents se secoden dins ma gòrja !

Piaron plantet la Peta-si-quò-pòt.

– Dija-me, tonton, faguet lo nebot, si as freg au parpalh, quo es pas malaisat, vira ta vesta darrier-davant, quò te parará dau corrent d'er ; tant píeg per ton eschina...

Birauia se des'bilhet e viret sa vesta darrier-davant. Piaron li aidet a engulhar las manjas e prenguet suenh de bien lo botonar sur l'eschina. E ben, quò 'nava mielhs ! Birauia sentiá pus tant lo vent. E arriberen au Pont de Noblac ...

Mas vai te far fotre ! Sabe pas coma Piaron faguet son compte, mas la Peta-si-quò-pòt esclampet, manquet lo tornant e volet dins lo caniveu. À ! Filh de garça ! Quò n'en faguet 'na brava bradassada ! Piaron 'net s'esvenlar au mitan de la rota e lo paubre Birauia se tornet trobar dins la davantura de 'na botica, aclapit coma un grapaud. Quò faguet 'n atropament ; los gendarmas arriberen e s'ocuperen d'abòrd de Birauia, lo pus mau 'dobat daus dos.

Piaron n'aviá pas de mau ; se releuet, s'eissuget e auviguèt credar. Se desviret e viguet l'atropament davant la botica. « Quò i es, se penset, mon oncle es mòrt ! ».

Birauia era pas crebat, lo filh de garça ; credava a n'en far petar lo viaduc de Sent-Liunard. Piaron s'aprochet, faguet escartar lo monde e damandet aus gendarmas :

– A-t-eu dau mau, mon tonton ? Qu'a-t-eu a credar aïtau ?

– Non, respondet un gendarma ; non, quò sirá ren !... mas i avem trabalhat !... À ! lo filh de loira ! Avem mas vist lo moment que n'arribariam pas a li tornar lo chais en plaça, a queu paubre Birauia ! Arribavam pas a li tornar metre sa testa d'aplomb : avia lo còu virat darreir-davant, lo paubre diable ! Parlatz d'un trabalh !...

E ben, los amics, ai pas mestier de vos dire que quò li a copat l'enveja de l'i tornar montar, a queu paubre Birauia, sur la Peta-si-quò-pòt de son nebot !

Nhòrla contada a la radiò de Limotges per PANAZÔ, pareguda dins la Cronica Occitana dau 16 de junh 1975, dau jornau “L'ECÒ DAU CENTRE